

Vaarallisten aineiden kuljetusten turvatoimet (1/4)

- ▶ Security-määräysten tavoitteena on minimoida riskiä – ehkäistä vaarallisten aineiden käyttämistä tekoihin, joilla voidaan aiheuttaa vaaraa ihmisille, omaisuudelle tai ympäristölle.
- ▶ Vaarallisen aineen kuljetuksen osapuolten on asianmukaisin turvatoimin varauduttava turvauhkiin. Osapuolten on toimittava tarpeen mukaan yhteistyössä keskenään ja viranomaisten kanssa tarvittavalla tavalla turvauhkia koskevien tietojen välittämisessä ja soveltuvien turvatoimien hoitamisessa. (VAK-laki 51 §)
  - ▶ *Turvauhalla* tarkoitetaan uhkaa sellaisesta laissa rangaistavaksi säädetystä toiminnasta, jonka tarkoituksena on vaarallisten aineiden kuljetusturvallisuuden tai yleisen turvallisuuden vaarantaminen; (VAK-laki)
  - ▶ *Turvatoimilla* tarkoitetaan toimenpiteitä ja menettelyjä, joiden tarkoituksena on torjua turvauhkaa sekä estää kuljetettavien vaarallisten aineiden varkaudet ja muu tahallinen väärinkäyttö; (VAK-laki)

Vaarallisten aineiden kuljetusten turvatoimet (2/4)

- ▶ IMDG-säännöstöön ja ICAO-TI:hin sisältyvät turvatoimiin liittyvät normit ovat pääosin suosituksia
  - ▶ IMDG luku 1.4 (turvatoimet) on suositus, paitsi 1.4.1.1 on pakollinen (SOLAS-yleissopimuksen XI-2 liittyvä alusten ja satamarakenteiden turvasäännöstö, ISPS-säännöstö (International Ship and Port Facility Security Code).)
    - ▶ Kuitenkin IMDG luvun 1.3 mukaisesti turvatoimia koskeva koulutus aluskuljetukseen liittyviä tehtäviä maissa hoitaville työntekijöille (shore-side personnel)
  - ▶ ICAO-TI:n määräysten turvatoimet (1;5) ovat suosituksia
    - ▶ Siviili-ilmailun turvaamisesta säädetään niin sanotussa turva-asetuksessa (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 300/2008) ja sen nojalla annetuissa Euroopan komission asetuksissa.

Vaarallisten aineiden kuljetusten turvatoimet (3/4)

- ▶ ADR-sopimuksen määräyksiin ja RID-määräyksiin sisältyvät turvatoimet: luku 1.10 sekä turvatoimien koulutus luvuissa 1.3 ja 8.2
- ▶ Turvatoimia koskevat vaatimukset riippuvat kuljetettavan aineen ominaisuuksista, määrästä ja siitä, ovatko ne vaarallisia aineita, joista voi aiheutua merkittävä turvauhka. Turvatoimia ovat mm.
  - ▶ yrityksen turvasuunnitelma,
  - ▶ kuljetusvälineen turvaaminen asianmukaisin menetelmin ja toimenpitein,
  - ▶ aineen jättäminen kuljettavaksi vain asianmukaisesti tunnistetulle kuljetuksen suorittajalle,
  - ▶ kuljetukseen liittyvään tilapäiseen säilytykseen käytettävän alueen turvaaminen mahdollisuuksien mukaan, valaiseminen ja pääsyn estäminen alueelle,
  - ▶ turvatoimia koskeva koulutus henkilökunnalle (turvauhkien tunnistaminen ja toimenpiteet).

Vaarallisten aineiden kuljetusten turvatoimet (4/4)

- ▶ Ehdoton suojaaminen on haasteellista.
- ▶ Turvatoimien olisi hyvä olla erottamaton osa kaikkien kuljetuksiin osallistuvien yritysten turvallisuus- ja laadunhallintajärjestelmää
- ▶ Koulutus henkilöstölle kyseisissä tehtävissä – awareness, tiedostava koulutus

turvauhkien tunnistaminen

heikkouksiin puuttuminen

turvatoimien määrittäminen

Henkilön luotettavuuden varmistaminen

- ▶ Henkilöiden luotettavuuden varmistamiseksi käytettävistä menettelyistä säädetään turvallisuusselvityslaisissa (726/2014).
  - ▶ Lain tavoitteena on ehkäistä yhteiskunnan haavoittuvuutta ja suojata yleisiä etuja, kuten valtion turvallisuutta, maanpuolustuksen etua sekä yleistä turvallisuutta, samoin kuin estää merkittäviä yksityisiä taloudellisia vahinkoja.
  - ▶ Laissa säädetään tehtävistä, joissa toimivista henkilöturvallisuus selvitys on mahdollista laatia. Henkilöturvallisuus selvitys voidaan laatia perusmuotoisena, laajana tai suppeana.
- ▶ Turvallisuus selvityslain 21 §:ssä säädetään suppean henkilöturvallisuus selvityksen piiriin kuuluvista tehtävistä.

”Suppea henkilöturvallisuus selvitys voidaan laatia sellaiseen palvelussuhteeseen tai toimeksiantotehtävää suorittamaan valittavasta taikka palvelussuhdetta tai toimeksiantotehtävää hoitavasta, joka:

11) työskentelee vaarallisten aineiden kuljetukseen liittyvissä tehtävissä taikka muutoin voi saada kuljetuksen aikana haltuunsa merkittäviä määriä vaarallisia aineita, joiden asiattomalla käsittelyllä voidaan aiheuttaa vahinkoa laajalla alueella tai suurelle määrälle ihmisiä.”

Traficom VAK-sivut:

www.traficom.fi/fi/liikenne/vak

